

Villanófényben

Stünci

Két felnőtt lánya van, Karcsú, sportos az alkata, magas, vagy legalábbis annak tűnik. Emlékszem, hogy az első találkozásunkkor – nem ma volt – így mutatkozott be: Stünci. Nem kis meglepetéssel fogadtam ezt a bemutatkozást, és érdeklődnöm kellett utána, ki ő.

Ez a kép élt bennem sokáig, mígnem a kézművesek kiállításán találkoztam vele: csodálatos, vesszőből font tárgyak körében ült. Hitetlenkedve kérdeztem, hogy ezeket ő fonta-e. Megmutatta a kezeit, és azonnal elhittém.

A közelmúltban az egyik, nem éppen kezesbárány unokám mesélt az óvodai élményeiről. Ki az óvónénid? – kérdeztem. Hát a Stünci – válaszolt ragyogó arccal. Csak így; se óvónéni, se más, csak: Stünci.

Tudod-e, hogy Stünci második lett a szenior kategóriában az országos maratoni versenyen? – kérdezte a Kollégánóm. Nem tudtam. – És most jelent meg írása egy tudományos folyóiratban – tette hozzá. – Nem akarsz vele beszélgetni? Beférne a karácsonyi számba. Akartam.

A kiskapun tábla: Vigyázz, a kutya harap! Aztán kiderül, hogy nagyon barátságosak, de vigyázni kell, ki ne szökjenek.

– Nagyon szeretem a kutyákat. Négyen vannak: apa, anya és két gyerek. Ha rajtam múlna, több is lenne, de a férjem megálljt mondott.

A lakásban virágözön. A radiátoron elnyúlva alszik egy perzsa macska. Unottan fölnevez egy pillanatra, majd alszik tovább.

– Elég barátságatlan – jegyzi meg a háziasszony. – Reggel odabújik hozzám, megcirógatom, ezzel napi szeretetigényének eleget tesz. Aztán már nem is engedi, hogy foglalkozzunk vele.

Bemegyünk a szobába. Ajtóknincsenek, az ajtókeretek egyhangúságát a rajta elhelyezett díszítőelemek megbontják. Az egész lakás egyéni ízlést tükröz, a színek és a formák harmóniája jellemzi. A meggyiszín az uralkodó, ilyen a szekrény, az ülőgarnitúra, ilyenek a fali díszek is. Ezek egészen sajátosak.

– Ezt a két íves ablakkeret-elemet egy bontáskor láttam meg. Mondtam, hogy én ezt szeretném. Még nem tudtam minek, de tudtam, hogy kell. A férjem megcsiszolta, barnára festette, és feltettük a falra. A függönyt a feketetői vásáron vettem Erdélyben. Csodálatos, egvedí darab.

Nagyon szeretem a virágokat. Ilyenkor egy kicsit túlszűfölt a lakás, és a munka is sok velük, de tavasszal, amikor ismét kivisszük a szabadba, kópárnak érezzük.

Letelepszünk a kényelmes fotelekbe, megiszom a forró csokoládét. Időnként ijedten nézek a makulátlanul tiszta, világos padlószőnyegre: jaj, csak le ne csöpögtessem.

– Hogy lehet ezt tisztán tartani?

– Van szőnyegtisztító.

Most még vár rám a karácsonyi nagytakarítás.

– Mit kell itt még takarítani?

– Ki kell mosni a függönyöket, megtisztítani az ablakokat. A mániáim közül – elég sok van –, a tisztaságmániám előkelő helyen szerepel. De mániákus gyűjtő is vagyok. Szeretem a könyveket. Nem csak olvasni, birtokolni is. Már két sorban állnak a polcokon, persze, hogy nem találom, ha keresem valamelyiket.

– Ketten vannak ebben a szép nagy lakásban. Nincs is, aki rendtelenséget csináljon.

– Többen. Az idősebbik lányunk is velünk él. Történelem szakon végzett, de nem tudott elhelyezkedni, most a TESCO-ban dolgozik, meg a Lauder-táborban. Aztán itt a négy kutya, ők is velünk szoktak karácsonyozni; a perzsa cica, aki állandóan birtokba akarja venni az egész lakást; aztán egy teknősbéka, amelyik egész nap kóborol, de a fürdőszobában érzi legjobban magát. Igaz, éjszakára vízbe teszem.

A fiatalabb lányom Egerben él, testnevelő, de ő sem a végzettségének megfelelő munkakörben helyezkedett el: egy munkaruházati cégnél területi képviselő. Karácsonykor lesz az eljegyzése. Völegényjelöltje is testnevelő tanár, de nem tanít, egy vállalkozásban dolgozik.

– Mit szól az állatseregletehez a családfő?

– A kutyákat szereti, a macskával kicsit hadilábon áll, de elfogadja.

A cica, mintha érezné, hogy róla van szó, leugrik a helyéről, lusta mozdulatokkal a szobába sétál, felugrik az asztalra, és kényelmesen elnyújtózik. Kérdőn nézek a háziasszonyra.

– Szabad neki?

– Persze. Neki mindent szabad, de a körmét csak a körömlelítő fáján próbálgathatja, a bútorokon nem.

Miután már sok mindenről szó esett, eszembe jut, miért is jöttem. Azzal indítom a beszélgetést, hogy elmesélem, hogyan hatott rám az egykori bemutatkozása. Jót nevet rajta.

– Honnan ered a „Stünci” név?

– Nagy Ilona Gizella Irma a lánykori nevem, de nem szerettem az Ilonát. Olyan keményen hangzik: Ica. 12–13 éves voltam, amikor a barátnőm adta ezt a becenevet. Ez aztán megtetszett. Rajtam maradt, és azóta így ismernek.

Feláll, betesz egy kazettát a magnóba.

– A Kormorán együttes, nagyon szeretem. Hegedűs D. Géza mond a zenéjükre egy verset. Meghallgatjuk? Nagyon szép.

Halk zene szól, és tényleg szép a vers.

– Ha van kedvem és időm, akkor verseket szoktam olvasni. Most éppen *Kányádit* olvasom. Van egy gyönyörű verse a kóbor kutyákról. Félelmetes, hogy tud valaki így írni.

– Úgy tudom, nem Szarvason nőtt fel.

– Kenderesen születtem. Anyukám 18 évesen a postán kezdett dolgozni, később ő lett a hivatal vezetője. Édesapám először a mezőgazdaságban dolgozott, később gépkocsivezető lett. Sajnos ő már meghalt. Van egy bátyám is. Egy darabig Szarvason élt, övé volt a Fortuna. Most felváltva tartózkodik itthon és Amerikában.

– Hogy került Szarvasra?

– Itt tanultam az Óvónőképzőben, akkor még csak két éves volt a képzés. Itt kezdtem dolgozni. 22 évesen mentem férjhez. Férjem, *Mihály Zoltán* Békésszentandráson dolgozik. Amióta beféjezem a képzőt, szinte egyfolytában tanulok. Most is. Először az időközben bevezetett harmadik évet pótoltam az óvónőképzőben, ez úgy '97-ben volt, de közben – párhuzamosan – elvégeztem Békéscsabán a „Népi Játsház és Kismesterségek Oktatója” felsőfokú képzést, amely szintén három éves volt. Első évben a játsház-vezetői oklevelet szereztem meg, a másodikban kosárfonó szakmunkás vizsgát tettem, harmadikban az oktatóit, úgy-hogy taníthatnám is a kosárfonást.

– Miért éppen a kosárfonást?

– Véletlenül. Kenderesen természetes volt, hogy télen a parasztemberek kosarat fontak. Nagypám inkább kasokat készített, amiben aztán nyáron hordták a terményeket. Láttam, de soha nem próbáltam meg. Egyszer a képzőbe jött egy felhívás, tudták, hogy érdeklődöm ilyesmi iránt, és megmutatták. Akkoriban azt tervezték, hogy ilyen képzést is indítanak a leendő óvónőknek, de aztán ez elmaradt. Elkezdtem fogni a különböző tárgyakat amerikai fűzvegyéből. Fontam kosarakat, dísz tárgyakat, bútorokat.

Eleinte nagy volt a kereslet irántuk, mára ez megcsappant. Ma már ritkábban ülök le kosarat fogni. Aki ismer, eljön házhoz, és megrendeli, amit akar.

– Megőrizte lányos karcsúságát. Hogy sikerült?

– Ez részben genetikai adottság, nincs a családban túlsúlyos ember. De sokat teszek is érte. Tizenegy éve leszoktam a dohányzásról, és akkor elkezdtem hízni. Ezért kezdtem tornázni. Tizenkettedik éve csinálom a calanetic tornát. Ma már én ve-